
LABORANDO

Suplemento infantil mensual a El Defensor

REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN: Cort-Real, 4, pral.—GERONA

Exposició

Fou titolada «Exposició d'alguns ensaïtgs d'art», quan a la meva manera ho era de verdaeres obres artístiques. Eren uns quadros que m'anïmaven, eren unes notes que m'alegraven y aquelles voltes de la Rambla tan tristes y solitaries a vegades, apareixen més alegres y me cridaven sempre a que hi anés. Me convidaven a aturarme sota auell arch, a recolzarme sobre aquella pedra tan lluenta de fregarli les robes al passar y m'hi aturaba ab delectansa y passava llargues estones fruint d'aquells colors. Jo recordo uns roures de tardor tractats ab una suavitat de pincell! alló era una nota tranquila sobre lo demés, alló era fet en un moment de calma, am poch colors, y passant el pincell suameut a poch a poch sobre la tela, deixant uns colors llisos, senzills... Jo recordo en cambi unes notes de tarda, uns captants alegres hont els colors hi naxien ab verdadera alegría hont resortien agramallonnats forman núvols rogenchs y clapes de ciutat llunyana. Jo recordo un pirineu florit hont tot eren ratlles que donaven un color alegre, hont semblaba sentir l'olor de

farigola, hont me semblava veurhi espigol, en mitg de la soletat sota un frescal de montanya aita. De casi tots ne tinch belles recordances y per aixó cada volta que passo sota aquell arch els meus ulls se giren cap allá hont eren aquets quadros com si allí hagués lo que jo estimo; porque ells eren vida pel meu cos, claror peis meus ulls, y alegría per la meva ánima, y jo tot sol m'imagino l'Adroher pintant quadros cada volta millor, cada vegada més perfectes y tot sol m'animo y m'alegro sols pensant ab aquella exposició passada. Aqueixa es l'impressió que'm feren els seus quadros.

NARCÍS MASÓ Y VALENTÍ.

Proteget á los animales

¿No habéis visto nunca niños como vosotros, ó vosotros mismos habréis cogido algún pajarillo, ó maltratado algún animalito de la clase que fuere?

Habréis oido yo los gritos, mas que cautos, del dolor del pobre pajarillo que le habéis quitado la alegre libertad de que disfrutaba y quizás le quitéis la vida para divertirlos haciéndole padecer.

La desesperación de la madre que le habéis quitado su nido para divertirlos con sus hijitos. Recordaros de vuestra madre si alguna vez habéis marchado de su lado.

Y que pasará, en fin, á todos los animales al ver que se les maltrata sin razón, que para esto nunca se la tiene.

Observad, como se defienden la gran mayoría de ellos de diferentes maneras.

No seáis vosotros, queridos niños de estos malos corazones, antes al contrario procurad favorecerles de la mejor manera posible.

¡Qué hermoso es ver á un niño haciendo nidos, mimando á cualquier animal, limpiándole y hasta besándole!

¡Con que agradecimiento lo págan y con que alegría están á su lado, recibiendo sus caricias!

Todos miran con benevolencia al niño que protege á los animales, menos sus compañeros que hacen lo contrario, pues tienen envidia porque es amado de todos y digno

de la mejor recompensa.

¿Y qué me diréis de aquellos niños que maltratan los animales? Todos les miran con desprecio, nadie les ama, siempre les riñen y no son dignos de estar con los buenos.

Acordaos, pues, de estas líneas y no tendréis que arrepentiros de ello.

J. ALCOBÉ S.

San Hilario 10-4-1908.

Diálechs de terrat

(A MON CUSÍ ALBERT ALBERT).

Quin solet mes hermós, senyora Tuyas.

—Ja ho pot ben dir, Escolástica.

—No hi dupte que aixugarem aviat la roba.

—Si ja m'hò sembla.....

—Ay, ay, ay, que vol dir que no?

—Y es clar, dona. Que no veu que totes les cordes están plenes?

—Té rahó. ¡Vaja quina pega! Miri qu'en son de dolents aquets vehins. L'únic día que pujo a estendre ¡paf! me trobo ab tota la cäterba d'inquilinos que ja han ocupat lo terreno.

—Si qu'está de desgracia.....

—Oh, al menos fessin com jo, que no passo bugada, sino de tres en tres mesos. Pero ells altre feyna hi ha. Aquí te la bruixa de la dispesera, que nompla les cordes día per altre. La sigronera fa lo mateix; la planxadora, no hi ha que parlarne; y entre la dona del carrabiner; la filla del mestre da cases; la neboda del burot y la mare d'en Pallaringa, ja li dich jo que'm fan pujar la sanch desde la planta dels peus fins a la punta del monyo.

—Bah, bah, no si amohini, senyora Tuyas.

—Oh, qu'aviat ha diu vosté, Jo ja ho veig... ¡com que te la bugadera a Badalona! ¡Ay Jesús! Si jo tingués els vint ralets de renda diaria cada día, que li donan per la viudedad del seu marit! ¡...Qui podria igualarsem a les hores! De segur que que no'm veuria tan escatresada com me veig; ni portaria aquets pedassos a les faldilles.

—A propòsit. Ara que parla de pedassos; fixis ab els calсотets de la corda d'enfrenta.

—Ja ja, ja.

¿Qué li semblan?

—Que'm fan l'efecte d'aquells pantalons de retalls que

duhen per Carnestoites, els que's disfressen de gitano.

—Ja sab de qui son?

—No, pero m'ho penso. Deuhen esser d'en Llantia, el jove rellogat del tercer pis.

—¿Lo mestre d'estudi?

—¡Claro! Es un mort de fam que's dona més importan-
cia qu'un milort. Quan va a cal barber, regala 2 céntims
de propina.

Sempre está dihent que té un defecte físich al mitg del
nas, y total es una verruga. Busca joves pera donarlos hi
referencias.

—Voldrá dir conferencies.

—Just, no hi ha paraules que no equivoque. En fi.....
es un xicot de molts preámbois, de molta sabiduria, de
molta presunció, y en cambi miri quins calsotets que
tregina, ell, un home de tanta ciencia!

—Repari, repari, quina camisa més bruta penja en
aquell recó.

—Sí, ja la veig. Es de donya *Pensilvania*.

—Epifania.

—Just, donya *Astifania*. Donchs aquesta Senyora es
la militarria del primer pis. El seu marit es un *fera*.... no
se com xafarlo. Vull dir qu'es mitg tinent. Guanya vinti-
cinch duros y ha de donar l'*ungüento*.

—Descuento...

—Just ha de donar el *bescuento* a n'el Governador.
Com que a n'ella li agrada viure a tall de marquesa, fa
rentar la roba a l'aygüera per l'assistent. Ella n'es la
mestressa, però'l llensol es pel llit del gat.

—¡Qué diu are!

—Lo que sent. Es una bestiola (el gat; no la mestressa)
que fa vint anys está en la seva companyia. Fará cosa
d'uns tretze mesos, que's va tornar tísich; gracies als me-
nescals, y a la Emuleión Scott, va curarse. Quant ja tor-
naren a sortirli els colors a la cara, veliaquí que de sobte
's fereix d'una pota. La pobre Marruixa, va anar trenta
dies ab unes crosses fetes *exprofessu* per un fuster. Passat
aquell temps va tenir de jeurer; y desde les hores, no
més s'alimenta de caldo y rovells d'ou.

—¡Si que's una desgracia!

—¡Oh! esperis qu'encara li explicaré una altre historia.

¡¡¡Valgam Deu!!! ¿qu'es aquet soroll? semblan tiros.

¡—Ay San Celoni gloriós! ¡Es a casa meva! ¡Socorro!

¡Lladrés!

—Calmis, dona, calmis.

—¡Auxili!

—¡Sosseguis per Deu!

¡Assistencia! ¡Quina oló de póvora! ¡quín fum! ¡La casa
's crema.

—No s'esbaloti; estigui tranquila. ¿Vol dir que no sent
olor de mongetes?

—¡Ay te rahó N'he posat una olla al foch sense tirarhi
aygua!

—¡Quins espetechs! Oh ¡que'sento! ¡Ara arriba'l seu
marit!

—¡Ay la mare!

RAFEL JULI.

Demá

Tes mirades llampegantes,
fit a fit vull contemplá
l'espés vel de ton misteri
enardit vull esquinsá.
Y dels jorns que me esparveren
tot l'horror immens tastá:
Oh la boira del pervindre!
Oh l'enigma del *demá*.

Com un códol qu'arrosega
rabiós sobre torrent,
o com fulla arreballada
per un torb omnipotent,
en ta gola sobirana
sento jo, com vaig caient.

Ja he arribat sens adonarmen
al replá de joventut;
y com fera assedegada
cerco el temps desconegut;
com juéu errant camina
sempre enllá ab pas resolut.

Ja'm sento envolt en la fosca
d'aquell mon sepulcre estret,
forá d'un mon que bojeja

reposant mon esquelet
esperant que a tots els homes
vagi badantse el secret.

—

Els homes impertobables
seguirán el llur camí,
fins que l'esfinx de l'Historia
hagi complert son destí,
fins que la mort els aixafi
com grans de blat el molí.

—

Y vindrá el dia terrible
que tot serà eternitat;
com gota en mar sense platja
tot jo hi estaré ficat:
l'avuy a l'ahir ja fosos
serán com temps mai estat.

—

Potser dintre l'inmens dia,
sigui un lligat Prometeu;
sota mons inamovibles
potser gemegui el cor meu;
potser en les regions dels astres
regnaré com semi-deu.

—

¿Estaré envoltat de fosca
xisclant sempre am veu d'horror
¿o cantaré eterns idilis
dins onades de claror?
Llibre de Demá: ton prólec
te misteris de terror.
Llibre de Demá: en ton caos
tot mon ser s'hi absorvirá;
com un mot indexifrable
que'l Etern desxifraria,
de mon ser inesborable
una frase hi vibrará.

—

Sols el temps quan Deu li mani
pot aterrar-me la puet
que circonda espaventable

l'impenetrable secret.
 Esperant que's m'amostri
 tot d'espant em sento fret,
 Per saber lo fatal, passo
 de la vida el riu estret.

FRANCISCO VIVER, Pbre.

De la nostra cullita

Han entrat a formar part de la nostra redacció, els joves en Eduart Trigás y Francesc X. Marcé.

Benvinguts sian y que sa tasca es fassi del tot meritoria.

***

Agrahim coralment al amic y notable escritor en R. Juli y Arnau, les paraules d'encoratjament que'ns ha donat y a més la seva valiosa col·laboració.

***

Nostre confrare *El Defensor* está preparant un nombre extraordinari pera festejar les gestes del any 1808.
 Sortirà l'Agost.

***

Ha comensat a publicarse en nostra ciutat, *Revista Geronina*, notable publicació literaria y artística.

***

De nostre bon amic y redactor de la desapareguda revista *L'Avenç* en Albert Figa hem rebut una atenta lletra, oferintnos sa nova casa, carrer Santa Clara, 4, 2.º
 Agrahim al amic la deferenca qu'ha tingut al ènsemps que posem també a sa disposició nostre local.

***

Nostre volgu confrare catalanista *Lo Geronés* comensarà desde el prop-vinent Juliol la seva publicació diaria.

No cal dir que vejem ab gust l'expandiment y bona marxa del apréciat colega catalanista.

Igualment es publicarà diàriament desde la mateixa fetxa el periòdic carlí *El Tradicionalista*. Ho celebrem verament.

***

S'ha obert al públic geroní la farmacia Masopvig establerta elegantment en el local ont ans hi havia la farmacia del Dr. Garriga.

Es obra del aixerit arquitecte el jovincel en Rafel Masó y Valentí, y és obra digna del talent del mencionat artista.

Nostra felicitació coral.

***

S'ha allunyat de la nostra ciutat cap a París el jove mestre en Miquel Santaló.

Que li plasqui l'estada en la capital francesa.

PIRRILS.

Publicacions rebudes

«L'Avenç de l'Ampurdá», de La Bisbal; «Empordá», de Figueras; «La Crònica», de Palafrugell; «Revis-a; Gernina», d'aquesta ciutat. «Catalunya», de Sabadell «La Veu del Ampurdá», «El Figuerense», de Figueras; «La Veu de la Costa», Arenys de Mar; «Gent Nova», de Badalona.

Agrahim l'envio y establím el cambi gustosos.

- E. T. H.

Correspondencia

J. Grassot Geronés.—Está molt bé, te una forsa poética que m'agrada molt, pro no podem publicarho, porque no fá pel nostre periòdic. Envihi altres coses y les hi publicarem gustosos. Asumpció Gelabert. Molt bé. Envihi. Joan Darné. Rebuda ta atenta carta. Vaig pagarte lo que 't vaig prometter, de la manera que vaig saber. Envia. N. Masó y Rafel Juli. Ja ho sabeu, disposeu de casa nostra. Mercés per lo enviat. Va en aquest mateix nombre. C. P. Ll. No podem publicarho. Ho hauriam de traduir y es imposible. Si'ns l'envias traduit, anirà.

